

SERAMİK SEKTÖRÜ RAPORU

2024

KÜTAHYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

Kütahya; Türkiye'nin seramik üretiminde lider ili ve dünya seramik sanayinin önemli merkezlerinden biridir.

1. YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor, Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası (KUTSO) tarafından Kütahya ilinin ekonomik kalkınmasında kritik bir yer tutan seramik sektörünün 2024 yılı performansını ve mevcut durumunu değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Küresel seramik pazarındaki gelişmeler, Türkiye genelindeki sektörel veriler ve Kütahya'nın özgün konumu bir arada ele alınmaktadır.

İnşaat Seramiği İhracatı 939 Mn \$	Kurulu Kapasite 600 Mn m²/yıl	İhracat Katkı Sırası 1. Sıra	Hedef Pazar 150+ Ülke

2024 yılında Türkiye seramik sektörü; küresel para politikalarının sıkışması ve yurt içindeki yüksek faiz ortamına rağmen 20 sanayi kolu içinde en yüksek ihracat katkı oranına ulaşarak güçlü bir performans sergilemiştir. Kütahya ili bu başarının temel direği olmayı sürdürmekte; NG Kütahya Seramik ve Kütahya Porselen başta olmak üzere bölgedeki lider firmalar uluslararası pazarlardaki konumlarını güçlendirmektedir.

2. KÜRESEL SERAMİK SEKTÖRÜ

2.1 Küresel Pazar Genel Görünümü

Seramik ürünleri; inşaat sektörüne bağlı karo ve fayans, sofr ve mutfak eşyalarını kapsayan ev eşyası seramiği, elektrik iletimi ve dağıtımında kullanılan teknik seramik ile banyolarda kullanılan vitrikiye (sağlık gereçleri) olmak üzere başlıca dört ana kategoride değerlendirilmektedir. Seramik üretiminde temel hammaddeler olan kil, feldspat ve kuvars bakımından Türkiye son derece zengin rezervlere sahiptir; bu durum üretim maliyetlerini düşürerek rekabetçi avantaj sağlamaktadır.

Küresel teknik seramik endüstrisinin 2024 yılındaki büyüklüğü 6,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Sektörün 2031 yılına kadar yıllık ortalama yüzde 6,4 büyüyerek 10,4 milyar dolara ulaşması öngörülmektedir. Türkiye ise 450 milyon metrekareyi aşan üretimiyle küresel sıralamada onuncu, Avrupa'da ise ikinci büyük seramik karo üreticisi konumundadır.

Kaynak: Türkiye Seramik Federasyonu (SERFED), 2024 | Türkiye, 50'nin üzerinde üretici firma ve 600 milyon m²/yıl kurulu kapasitesiyle dünyanın önde gelen seramik üreticileri arasındadır.

2.2 Türkiye Seramik Karo Üretim ve İhracat Verileri

Yıl	Üretim (Mn m ²)	İhracat (Mn m ²)	İhracat Değişimi
2021	438	152	+
2022	383	123	%-19,1
2023	472	76	%-38,2
2024	~450	96	+%26,3

Kaynak: Türkiye Seramik Federasyonu (SERFED), 2024. 2024 üretimi tahminidir.

3. TÜRKİYE SERAMİK SEKTÖRÜ

3.1 Sektörün Türkiye Ekonomisindeki Yeri

Türk seramik sektörü, yaklaşık 40 bin doğrudan ve 330 bin dolaylı istihdam sağlayan büyük bir endüstriyel kolektiftir. Yerli kaynaklara dayanan üretim yapısıyla cari açığın azaltılmasına önemli katkı sunan sektör, 2024 yılında da bu stratejik rolünü sürdürmüştür. Seramik ürünlerinde yüzde 79'u aşan yerli katma değer oranı, sektörü Türkiye ekonomisinin en öz kaynaklı sanayilerinden biri haline getirmektedir.

Gösterge	Değer
Türkiye Toplam İhracatı (2024)	262 Milyar Dolar
İnşaat Seramiği İhracatı (2024)	939 Milyon Dolar
İhracat Katkı Endeksi Sıralaması (2024)	1. Sıra (20 sektör arasında)
Net İhracat Katkısı (2024)	860 Milyon Dolar
İhracat Yapılan Ülke Sayısı	150'den fazla
Doğrudan İstihdam	~40.000 kişi
Dolaylı İstihdam	~330.000 kişi
Yerli Katma Değer Oranı	%79

Kaynak: Türkiye Seramik Federasyonu (SERFED), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2024

3.2 İhracat Performansı ve Hedef Pazarlar

2024 yılında seramik karo ihracat miktarı 2023'teki 76 milyon m²'den 96 milyon m²'ye yükselerek yüzde 26,3 oranında toparlanmıştır. Değer bazında inşaat seramikleri ihracatı 939 milyon dolar olarak gerçekleşmiş; sektör 20 sanayi kolu içinde en yüksek ihracat katkı oranı olan 12,89 puana ulaşmıştır.

Hedef Pazar	Sıralama
ABD	1.
Almanya	2.
İngiltere	3.
Fransa	4.
Kanada	5.

Kaynak: Türkiye Seramik Federasyonu (SERFED), 2024

3.3 Alt Sektörler ve Ürün Grupları

Alt Sektör	2023 İhracat (Mn \$)	2024 Hedef (Mn \$)
Karo ve Fayans (İnşaat Seramiği)	650	700
Vitrifiye (Sağlık Gereçleri)	350	380
Porselen Sofra Eşyası	200	220
Refrakter Ürünler	200	210
Diğer Seramik Ürünleri	100	110
TOPLAM	1.500	1.620

Kaynak: Türkiye Seramik Federasyonu Başkanı İlter Yurtbay açıklaması, Anadolu Ajansı, Ocak 2024

4. KÜTAHYA'NIN SERAMİK SEKTÖRÜNDEKİ YERİ

4.1 Tarihi ve Stratejik Konum

Kütahya, Türkiye'nin seramik tarihinin kesintisiz devam ettiği kadim merkezlerinden biridir. İlin çini ve seramik geleneği, Osmanlı dönemine dayanan köklü bir birikimi temsil etmektedir. İlin ekonomik yapısında seramik sektörü belirleyici bir yer tutmakta; seramik ve porselen ürünleri, Kütahya ihracatının en önemli kalemlerinden birini oluşturmaktadır.

Kütahya Organize Sanayi Bölgesi (OSB) ve 30 Ağustos Organize Sanayi Bölgesi'nde konumlanan fabrikalar, ileri teknoloji üretim hatlarıyla faaliyetlerini sürdürmektedir. İlin hammadde kaynakları, ulaşım altyapısı ve köklü üretim geleneği, Kütahya'yı Türkiye'nin seramik başkenti konumunda tutmaktadır.

4.2 Kütahya'daki Önde Gelen Seramik Firmaları

4.2.1 NG Kütahya Seramik

NG Kütahya Seramik, Türkiye'nin en büyük seramik üreticilerinden biri olup 2024 yılı itibarıyla 54 milyon metrekarelik yıllık toplam üretim kapasitesiyle sektördeki lider konumunu pekiştirmiştir. Şirket, 70'ten fazla ülkeye ihracat yapmaktadır. 2024 yılında sekizinci seramik üretim tesisi Kütahya 30 Ağustos OSB'de faaliyete geçirilmiş ve 25 MW kapasiteli GES yatırımı hayata geçirilmiştir.

- Sekizinci üretim tesisinin Kütahya 30 Ağustos OSB'de faaliyete geçirilmesi
- 25 MW kapasiteli GES yatırımının devreye alınması (yıllık ~39 milyon kWh)
- EPD sertifikalı (Çevresel Ürün Beyanı) ürünlerin portföye eklenmesi
- Endüstri 4.0 uyumlu dijital dönüşüm destekli üretim sistemleri
- 160x320 cm NG Stone seramik plakalarla yeni segmentlere açılım

Kaynak: NG Kütahya Seramik 2024 Sürdürülebilirlik Raporu

4.2.2 Kütahya Porselen (KUTPO)

1970 yılında kurulan Kütahya Porselen Sanayi A.Ş. (KUTPO), Borsa İstanbul'da işlem gören ve Türkiye'nin köklü porselen üreticilerinden biridir. Yıllık 80 milyon parçanın üzerinde üretim kapasitesi ve Türkiye genelinde 43 mağazasıyla perakende varlığını da sürdürmektedir.

Gösterge	Değer (2023)
Net Satışlar	2,34 Milyar TL
Faaliyet Kârı	326 Milyon TL
Toplam Varlıklar	2,73 Milyar TL
Özkaynak	2,04 Milyar TL
Borsa Kodu	KUTPO (BİST)

Kaynak: Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP), Kütahya Porselen Sanayi A.Ş. Finansal Tabloları, 2023

4.3 Hammadde Avantajı

Kütahya ili ve yakın çevresi; seramik üretiminin temel hammaddeleri olan kil, feldspat ve kuvars bakımından Türkiye'nin en zengin rezervlerine ev sahipliği yapmaktadır. Bu coğrafi avantaj, bölgedeki seramik firmalarının hammadde maliyetlerini düşürmelerine ve rekabetçi fiyatlandırma politikaları yürütmelerine imkân tanımaktadır.

Türkiye, seramik üretiminde kullanılan bor, feldspat ve kil gibi temel hammaddeler açısından dünya rezervlerinin önemli bir bölümüne sahiptir. Bu durum, Kütahya gibi hammadde kaynaklarına yakın yerleşimlerde faaliyet gösteren üreticiler için stratejik bir rekabet avantajı oluşturmaktadır. Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sektör Raporları.

5. 2024 YILI DEĞERLENDİRMESİ

5.1 Olumlu Gelişmeler

- İnşaat seramiği sektörü, 20 sanayi kolu arasında en yüksek ihracat katkı oranı olan 12,89 puanla yılı kapattı.
- Seramik karo ihracat miktarı 2023'teki 76 milyon m²'den 2024'te 96 milyon m²'ye yükseldi (yüzde 26,3 artış).
- Net ihracat katkısı 860 milyon dolara ulaştı.
- NG Kütahya Seramik'in yeni tesisi ve GES yatırımı ile sektörde sürdürülebilirlik dönüşümü ivme kazandı.
- Kentsel dönüşüm projeleri kaynaklı iç talep, iç pazarı olumlu etkiledi.

5.2 Karşılaşılan Zorluklar

- Küresel sıkı para politikaları ve yavaş dünya talebi, ihracat değerini baskı altına aldı.
- Türk lirasının reel değer kazanması ihracatçıların rekabetçiliğini zayıflattı.
- Yüksek yurt içi faiz oranları finansmana erişimi güçleştirdi.
- Enerji maliyetleri sektörün temel maliyet baskısı olmayı sürdürdü.
- AB'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (CBAM), orta vadede ek yükümlülük riski oluşturuyor.

6. STRATEJİK FIRSATLAR

6.1 Yeşil Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik

AB'nin Yeşil Mutabakat kapsamında hayata geçirdiği politikalar, ihracatçı ülkelerdeki seramik üreticilerini üretim süreçlerini çevresel açıdan uyumlu hale getirmeye zorlamaktadır. Kütahya'daki seramik firmalarının GES yatırımları, enerji geri kazanım sistemleri ve EPD sertifikalı ürün geliştirme süreçleri, uzun vadeli rekabetçilik açısından kritik önem taşımaktadır.

6.2 Teknolojik Dönüşüm

Endüstri 4.0 teknolojilerinin seramik üretimine entegrasyonu, verimlilik artışı ve ürün kalitesinin yükseltilmesi açısından belirleyici bir etken haline gelmektedir. NG Kütahya Seramik'in bu alanda hayata geçirdiği yatırımlar, Kütahya'yı sektörel dönüşümün öncüsü konumuna taşımaktadır.

6.3 İhracat Çeşitlendirme

Afrika, Orta Doğu ve Uzak Doğu pazarlarının potansiyeli, Kütahya merkezli ihracatçılar için büyüme fırsatı sunmaktadır. Türkiye Seramik Federasyonu çatısı altında yürütülen TurkishCeramics markası ve ortak fuar katılım faaliyetleri bu çerçevede değerlendirilmektedir.

7. SWOT ANALİZİ

GÜÇLÜ YÖNLER

- Zengin hammadde (kil, feldspat) rezervleri
- Köklü üretim geleneği ve know-how birikimi
- Güçlü ihracat altyapısı (150+ ülke)
- Yüksek yerli katma değer oranı (%79)
- NG Kütahya Seramik ve Kütahya Porselen liderliği

FIRSATLAR

- Kentsel dönüşüm projeleri kaynaklı iç talep artışı
- Afrika ve Orta Doğu pazarlarının büyümesi
- Yeşil bina talebiyle sürdürülebilir ürün fırsatı
- Teknik seramik sektörünün hızlı büyümesi
- Dijital satış kanallarının gelişimi

ZAYIF YÖNLER

- Yüksek enerji maliyeti bağımlılığı
- Kur riskine duyarlı maliyet yapısı
- İhracatta değer bazlı fiyat baskısı
- Yüksek faiz ortamında yatırım finansman güçlüğü
- El sanatları seramiğinde modernizasyon eksikliği

TEHDİTLER

- Çin'in düşük maliyetli rekabeti
- AB Sınırdaki Karbon Mekanizması (CBAM) riski
- Küresel inşaat sektöründe döngüsel durgunluklar
- Enerji fiyatlarındaki küresel oynaklık
- Jeopolitik belirsizliklerin ticarete etkisi

8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

2024 yılı, Türkiye ve Kütahya seramik sektörü için genel ekonomik baskılara rağmen direncini ortaya koyduğu önemli bir yıl olmuştur. İnşaat seramikleri sektörünün 20 sanayi kolu arasında ihracat katkısı endeksinde birinci sıraya yerleşmesi, sektörün rekabet gücünün köklü olduğunu tescillemektedir.

Kütahya, hem geleneksel el sanatları seramiği hem de endüstriyel ölçekli üretim kapasitesiyle Türkiye'nin seramik vitrini olmayı sürdürmektedir. NG Kütahya Seramik ve Kütahya Porselen gibi öncü firmaların teknoloji, sürdürülebilirlik ve ihracat çeşitlendirme alanlarındaki stratejik hamleleri, ilin uzun vadeli rekabetçiliğini desteklemektedir.

KUTSO olarak, sektördeki firmaların uluslararası pazar erişimini kolaylaştırmak, nitelikli işgücü yetiştirilmesine katkı sağlamak ve yeşil dönüşüm sürecinde gereken finansman araçlarına erişimde üyelerimize rehberlik etmek önceliklerimiz arasında yer almaya devam edecektir.

Bu rapor; Türkiye Seramik Federasyonu (SERFED), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), NG Kütahya Seramik 2024 Sürdürülebilirlik Raporu, Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) ve T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı verileri esas alınarak Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından hazırlanmıştır.